

M. H. Triantafyllidis

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΛΟΓΟΣ

Ἐκφωνηθεὶς τῇ Κυριακῇ τῶν Ἀ-
γίων Πάντων, ἐπετεῖω ἑορτῇ
τῶν ἐν Τραπεζοῦντι Σχολείων,
ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ
κ. Κ. Ξανθοπούλου.

Πανιερώτατε, ἄδελφοι συμπολίται,

Πρὸ τεσσάρων ἤδη δεκαετηρίδων
τὸ πρῶτον τελουμένης τῆς πανδήμου
ταύτης ἑορτῆς τῶν σχολείων εἶπον
ἐγὼ τὸν κατὰ τὸ εἰωθὸς τεταγμένον
τότε πανηγυρικόν, νεαρὸς ἔτι τὴν ἡ-
λικίαν καὶ τὴν πείραν, ἄρτι ἐπανελ-
θὼν ἀπὸ τῶν σπουδῶν, ἐν μέσῳ χα-
ρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως καὶ ἐλπίδων
ἐγαθῶν ἐπὶ τῇ ἐγκαινιάσει τῆς νέας
οἰκοδομῆς τῆς Σχολῆς ταύτης καὶ
ἐφ' ᾧ τῷ ἀσιδίμῳ κτίτρῳ αὐτῆς εὐ-
λοῦν, ὅτι τὸν πανηγυρίζοντα λαόν.
ἐπέσειεν ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

καλούμενος ἐπὶ τῇ αὐτῇ χαρμοσύνῃ
ἑορτῇ τῆς ἐπετείου μνήμης τῶν ἁ-
γίων πάντων τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ
αὐτὸ αὐθις καθῆκον μετὰ ποσοῦτον
μακρὰν ἀποδημίαν, καὶ τὰ τότε πρὸς
τὰ νῦν παρόντα ἀντιπαραβάλλων,
τὴν τε ἀξίαν τῶν πραγμάτων τῶν
νῦν λόγῳ προόδου δεόντως ἐκτιμῶν
ἡδέως διατίθεμαι, καὶ τὸν προσήκον-
τα ἔπαινον κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύ-
την ἡμέραν τῆς Σχολῆς προθύμως
πάνυ ἀπονέμω ὡς χρέος ἱερὸν πρὸς τε
τοὺς ἰθύντορας διδασκάλους, ἀνδράς
φιλοπονωτάτους καὶ σπουδαίους, καὶ
πρὸς τοὺς συμπολίτας πάντας, τοὺς
τε ζῶντας καὶ τοὺς τεθνεῶτας, ἐφ' ᾧ
αἰετοτε ἐπεδείξαντο προθυμίᾳ εἰς τὸ
συντηρεῖν καὶ τὸ κατὰ δύναμιν προά-
γειν τὰ ἐκπαιδευτήρια αὐτῶν, τὴν
μόνην ἄγκυραν βίου ἀνθρώπινου καὶ
ὑπάρξεως ἐθνικῆς ἐν τῇ πρὸς ἀνατο-
λὰς ἡλίου ἐτχατιᾷ ταύτῃ τοῦ ἐν τῇ

διασπορᾶ Ἑλληνισμοῦ.

Μικρὰ τῶντι καὶ εὐτελεῖ ἦσαν τὰ τότε πρὸς τὰ νῦν παραβαλλόμενα. Νῦν αἰζῶν ἀριθμὸς καὶ μαθητῶν καὶ διδασκάλων, κρείττων τάξεις καὶ ἐπίδοσις, καρποὶ γενναιότεροι· νῦν μέθοδος βελτίων καὶ ἱκανότης δεξιωτέρα διεδέξατο τὰ πρῶτα ἐκεῖνα καὶ τὰ ἔτι προγενέστερα καὶ ἀτελέστερα βήματα. Διὸ ὁ παρεληλυθὼς αὗτος χρόνος δύναται τις ἀσφαλῶς νὰ εἴπῃ ὅτι ὑπῆρξε διὰ τὴν Σχολὴν οὐχὶ Κρόνος καταπίνων ἀρτιγενῆ τὰ ἐκγονα αὐτοῦ, ἀλλὰ βίος καὶ ἡλικία αὐτῆς ἐν πάσαις ταῖς βιωτικαῖς, ὡς εἰκὸς, περιπετείαις καὶ ἀνωμαλίαις, ὥσπερ καὶ τὰ τότε ἐν τῷ προαυλείῳ τούτῳ φυτὰ ὑψώθησαν εὐσκία καὶ ἡ πρώτη ἐκείνη οἰκοδομὴ συνεπληρώθη ὑπερδιπλασίως κατὰ λόγον τῆς ἐσωτερικῆς τῶν σχολείων ζωῆς.

Ἀλλὰ τί ἄρα τὸ αἷτιον τῆς ζωῆς ταύτης, μὴ ὑπάρχοντος τοῦ περὶ ταύτης κηδομένου καὶ ἐν ἰσχυρῇ μεριμνῶντος; Τίς ἄρα ἡ μήτηρ ἡ θηλάσασα καὶ ἐκθρέψασα ἐν τῇ ἐάσει ταύτη τὸ ἀπωρραπισμένον νήπιον τῆς ἐκπαιδεύσεως χαμαὶ κείμενον ἀπὸ πολλῶν προγενεστέρας ἐποχῆς, καὶ εἰς ἡλικίαν τινὰ προαγαγοῦσα αὐτό; Ἐνταῦθα οὔτε Καπλάναι οὔτε Ζαρίφαι οὔτε Ζάππαι ἀντελάβοντό ποτε τῆς τροφῆς καὶ ἐπιμελείας αὐτοῦ. Τίς λοιπὸν ὁ ἰσχυρὸς πλούτῳ καὶ δυνάμει, τίς τῶν υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου, ἐφ' ὃν ἐστήριξε τὰ κλονούμενα αὐτοῦ

βήματα τὸ νήπιον τοῦτο καὶ ἐβάδισε τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς; Μόνῃ ἀναμφιβόρῃστως ἡ διακαὴς τῶν συμπολιτῶν περὶ τὰ γράμματα φιλοτιμία καὶ φιλομάθεια, ἣν ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας ἐγνώρισα, μόνῃ ἡ εὐγενὴς ἀπάντων πρεθυμία ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν καὶ νέων καὶ πρεσβυτέρων, ἡ πάντας μᾶλλον ἢ ἡττον διαφλέγουσα καὶ εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα τοῦ ἀνθρωπισμοῦ καὶ τῆς γραμματώσεως κινοῦσα καὶ ἐξεγείρουσα, μόνῃ αὕτη διετέλεσεν αἰετοτε καὶ διατελεῖ αὖσα τροφὸς καὶ χορηγὸς τῶν ἐκπαιδευτηρίων τούτων.

Αὕτη ἀληθῶς ἀπὸ μικρῶν καὶ εὐτελῶν πόρων, ἀπὸ γενναίας δὲ πάντοτε προαιρέσεως δὲν ἐπαυσέ ποτε ἀναζωπυροῦσα κατὰ καιροὺς διαφόρους ἐπὶ μᾶλλον τὴν μικρὰν ταύτην ἐστὶαν τῆς παιδεύσεως, κατὰ πολλῶν ἀγωνιζομένη δυσχερειῶν ὡς ἐκ τῶν καιρῶν καὶ τῶν χρόνων, πρὸς ἰδίαν αὐτῆς εὐφροσύνην καὶ ἐνδόμυχον παραμυθίαν. Διότι πότε εἶπέ τις τῷ πλανωμένῳ « πόρρω ἔτι ἀπὸ σοῦ ἡ πατρίς », καὶ αὗτος δὲν ἐνέτεινεν ἐπὶ μᾶλλον τὰς δυνάμεις τοῦ γοητευθεῖς τῷ γλυκεῖ τούτῳ καὶ θείῳ ὀνόματι, καὶ δὲν ἐδάκρυσεν ἐν σπουδῇ καὶ κόπῳ καὶ ἐλπίδι ἀγαθῇ;

Τῆς δὲ φιλομαθείας ταύτης τῆς ἐν καιροῖς χαλεποῖς τοσοῦτον δοκιμασθείσης ἡ αἰείζωος καὶ βαθυτέρα πηγὴ, ἐξ ἧς αὕτη ἤντλησε ζωὴν καὶ θάρρος ὑπὲρ τῶν σχολείων, ὧν ὅσοι συνελθόντες μετὰ τοῦ λαοῦ

τεῦθεν καὶ ἡ ἔνδειξις τῆς ἐνδομύχου αὐτῆς ἀγαλλιᾶσεως καὶ χαρᾶς, αἱ κοσμοῦσαι τὴν αὐλήν τῆς Σχολῆς ἀψίδες καὶ δαφνηρόροι στέφανοι τοῦ μουσηγέτου Ἀπόλλωνος, ἡ παρασταμένη χορεία τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, ἅπας ὁ συμπανηγυρίζων λαὸς καὶ ἅπασα ἡ λοιπὴ τῆς τελετῆς λαμπρότης.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἀπὸ πολλῶν δεκαετηρίδων γενομένων καὶ πεπραγμένων τίς ἀμφιβάλλει πλέον ὅτι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ὑπὸ τὴν κραταιὰν καὶ πεφωτισμένην Κυβέρνησιν τοῦ φιλολάου ἀνακτος Σουλτᾶν Ἀπτοῦλ Χαμήτ Χάν ἡ κοινότης ἡμῶν ἐν τῷ ἔργῳ τῆς ἐκπαιδεύσεως ζήσεται καὶ ἀναπνεύσεται. Ὅθεν εὐχηθῶμεν πάντες ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐνισχύῃ τὸ θάρρος αὐτῆς καὶ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀγαθὴν. Γένοιτο!

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ

Ἡ κατ' οἶκον ἀγωγὴ τῶν νηπίων.

(Συνέχεια)

Ὅσάκις κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἰδιοτήτων τῶν ἀντικειμένων πρόκειται νὰ ἐξετάσωσιν οἱ γονεῖς τὸ νήπιον ἂν γνωρίζει τὴν ιδιότητα τὴν ὁποίαν ἐδιδάχθη ἐπὶ ἀντικειμένου, ἐφ' οὗ ἐδιδάχθη αὐτὴν, ἢ καὶ ἐπ' ἄλλου, πρέπει νὰ ἐρωτῶσι διὰ τῆς ἐρώτησεως τί λογῆς; π. χ. τί λο-

γῆς εἶνε αὐτὸς ὁ τοῖχος; τὸ δὲ νήπιον πρέπει νὰ ἀποκρίνεται ἐπαναλαμβάνον τὰς λοιπὰς λέξεις τῆς ἐρωτήσεως, π. χ. αὐτὸς ὁ τοῖχος εἶνε λευκός.

Ἀφοῦ τὸ νήπιον διδαχθῇ ἐπὶ τρεῖς περίπου μῆνας τὰς ιδιότητας τῶν ἀντικειμένων, ἀκολουθῶς διδάσκεται τὰς πράξεις καὶ καταστάσεις καὶ τὰ πάθη αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν λέξεων τῶν σημαίνουσιν πράξιν, ἄλλων μὲν ἡ ἐνέργεια περιορίζεται εἰς τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον, ἄλλων δὲ ἡ ἐνέργεια μεταβαίνει εἰς ἄλλο πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, κατ' ἀρχὰς πρέπει τὸ νήπιον νὰ μανθάνῃ τὰς πράξεις ἐκείνας, τῶν ὁποίων ἡ ἐνέργεια περιορίζεται εἰς τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον, π. χ. ὁ Γεώργιος τρέχει, ἐκεῖνο τὸ παιδίον παίζει, ὁ πατήρ κτενίζεται. συγχρόνως δὲ πρέπει νὰ μανθάνῃ τὰς λέξεις τὰς σημαίνουσας κατάστασιν προσώπου ἢ πράγματος, π. χ. ὁ Δημήτριος κοιμᾶται, τὸ ὕδωρ ῥέει, ὁ ἥλιος λάμπει, καθὼς καὶ τὰς καταστάσεις τοῦ καιροῦ, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ὑπάρχει πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἐνεργοῦν, π. χ. βρέχει, βροντᾷ. Ἀκολουθῶς δὲ, μετὰ τινὰ χρόνον, πρέπει νὰ μανθάνῃ τὸ νήπιον καὶ τὰς λέξεις τὰς σημαίνουσας ἐνέργειαν μεταβαίνουσας εἰς ἄλλο πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ λέγον ἐκάστοτε ὁμοῦ καὶ τὴν λέξιν τὴν σημαίνουσαν τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα τοῦτο, ἢ

παραλείπον αὐτό, π. χ. ὁ Πέτρος κόπτει ξύλα, ἐκεῖνο τὸ παιδίον ρίπτει πέτρας, ἢ: ὁ Πέτρος κόπτει, ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος κτυπᾷ.

Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐνεργειῶν καὶ καταστάσεων ἡ ἐρώτησις ἐκφέρεται διὰ τοῦ τί κάμνει; π. χ. τί κάμνει τὸ παιδίον ἐκεῖνο; τὸ δὲ νήπιον ἀποκρίνεται ἐπαναλαμβάνον τὰς λοιπὰς λέξεις τῆς ἐρωτήσεως, π. χ. τὸ παιδίον ἐκεῖνο παίζει.

Μετὰ δὲ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐνεργειῶν καὶ καταστάσεων διδάσκονται αἱ λέξεις αἱ σημαίνουσαι πάθημα προσώπου ἢ πράγματος. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἡ διδασκαλία αὐτῶν πρέπει νὰ γίνεται μετὰ τοῦ ἐνεργοῦντος προσώπου καὶ ἀφοῦ προηγηθῇ ἐκάστοτε ἡ ἐνεργητικὴ ἔκφρασις περὶ τοῦ ἐνεργοῦντος προσώπου, κατόπιν δὲ καὶ ἄνευ τῆς ἐνεργητικῆς ἐκφράσεως, καὶ κατόπιν καὶ ἄνευ τοῦ ἐνεργοῦντος προσώπου. Ἡ ἐρώτησις ἐκφέρεται διὰ τοῦ τί παθαίνει; ἐπαναλαμβάνονται δὲ ὑπὸ τοῦ νηπίου αἱ λοιπαὶ λέξεις τῆς ἐρωτήσεως. Κατὰ πρῶτον λοιπὸν ἐρωτῶμενον τὸ νήπιον π. χ. τί κάμνει ὁ Πέτρος; ἀποκρίνεται, ὁ Πέτρος κόπτει ἐκεῖνο τὸ ξύλον, ἀμέσως δὲ πάλιν ἐρωτᾶται: τί παθαίνει ἐκεῖνο τὸ ξύλον; καὶ ἀποκρίνεται: ἐκεῖνο τὸ ξύλον κόπτεται ὑπὸ τοῦ Πέτρου.

κατόπιν δὲ ἐρωτᾶται ἀπλῶς: τί παθαίνει ἐκεῖνο τὸ παιδίον; καὶ ἀποκρίνεται: ἐκεῖνο τὸ παιδίον κτυπᾶται ὑπὸ τοῦ πατρός του, ἢ, κατόπιν, ἀπλῶς: ἐκεῖνο τὸ παιδίον κτυπᾶται, ἐὰν δὲ ἐρωτηθῇ: ὑπὸ τίος, τότε ἀπαντᾷ ὑπὸ τοῦ πατρός.

Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν λέξεων, τῶν σημαίνουσῶν ἐνέργειαν, κατάστασιν ἢ πάθος, πρέπει κατ' ἀρχὰς οἱ γονεῖς νὰ δεικνύουν εἰς τὸ νήπιον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἐνεργοῦν ἢ πάσχον, δηλ. ἡ διδασκαλία πρέπει νὰ γίνεται κατ' αὐτὴν τὴν πρᾶξιν ἢ τὸ πάθος, ἀκολούθως δὲ πρέπει νὰ γίνεται καὶ περὶ ἀπουσίας καθὼς καὶ περὶ παρελθούσης ἢ μελλούσης πράξεως ἢ παθήματος, ὅτε μετὰ τινα χρόνον θὰ ἀρχίσῃ καὶ ἡ διδασκαλία τῶν ἐννοιῶν τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τρόπου. Πρὸ τῆς διδασκαλίας ὁμῶς τῶν ἐννοιῶν τούτων, ὅταν θὰ γείνη ἡ ἐξέτασις τοῦ μαθήματος, πρέπει οἱ γονεῖς νὰ δείξουν εἰς τὸ νήπιον τὴν ἰδίαν πρᾶξιν, τὴν ὅποian ἐδίδαξαν· ἂν δὲ τοῦτο δὲν τυχαίνει, πρέπει αὐτοὶ οἱ γονεῖς νὰ ἐπαναλαμβάνουν τὴν διδαχθεῖσαν πρᾶξιν· π. χ. ἂν ἐδίδαξαν: ὁ Πέτρος κόπτει ξύλον, καὶ ἔπειτα κατὰ τὴν ἐξέτασιν δὲν συμβαίνει ὁ Πέτρος ἢ ἄλλος τις νὰ κόπῃ ξύλον, πρέπει ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ κατὰ τὴν ἐξέτασιν νὰ λαμβάνῃ ἐν ξύλον καὶ ἐνῶ κόττει

αὐτὸ νὰ ἐρωτᾷ: τί κάμνω; τὸ δὲ παιδίον θὰ ἀπαντήσῃ: κόπτεϊς τὸ ξύλον, ἤ: τί παθαίνει τὸ ξύλον; — τὸ ξύλον κόπτεται ὑπὸ σοῦ, ἢ ἀπλῶς: τὸ ξύλον κόπτεται.

Αἱ δὲ ἔννοιαι τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τρόπου πρέπει νὰ διδάσκωνται μὲ αὐτὴν τὴν πρᾶξιν ἢ τὴν κατάστασιν ἢ τὸ πάθος, ἡ δὲ ἐρώτησις θὰ γίνεται εἰς αὐτάς διὰ τῶν λέξεων ποῦ, πότε, πῶς, καὶ θὰ ἐπαναλαμβάνωνται αἱ λοιπαὶ λέξεις τῆς ἐρωτήσεως ὑπὸ τοῦ νηπίου· π. χ. ποῦ εἶνε τὸ βιβλίον; — τὸ βιβλίον εἶνε ἐκεῖ, ἢ: τὸ βιβλίον εἶνε ἐπάνω εἰς τὴν πρᾶπεζαν. — πότε ἔκοψες τὸ ξύλον; — χθὲς ἔκοψα τὸ ξύλον, ἢ: πρὶν ἔλθῃς ἔκοψα τὸ ξύλον. — πῶς ἔτρωγε τὸ παιδίον; — τὸ παιδίον ἔτρωγεν ἄργά, ἢ τὸ παιδίον ἔτρωγεν ἐν ᾧ ἔκαθητο. Σημειωτέον δὲ ὅτι αἱ ἔννοιαι τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τρόπου, αἱ ἐκφραζόμεναι δι' ἰδιαιτέρων πράξεων, ὡς ἄνωτέρω εἰς τὰς δευτέρας ἀπαντήσεις, πρέπει νὰ διδάσκωνται ὀλίγον βραδύτερον.

Τελευταῖον πρέπει νὰ διδάσκωνται εἰς τὰ νήπια αἱ ποιότητες ἢ ιδιότητες προσηρμοσμέναι εἰς τὰ ἀντικείμενα ὡς κεκτημέναι ὑπ' αὐτῶν ἢ ἀναπόσπαστοι. Ἡ ἐρώτησις ἐκφέρεται διὰ τοῦ ποῖος; ἢ τίλογῃς; συν-

εκφερομένου τοῦ ἀντικειμένου, εἰς δὲ τὴν ἀπάντησιν πρέπει νὰ συνεχφῶνται αἱ λοιπαὶ λέξεις τῆς ἐρωτήσεως· π. χ. ποῖον παιδίον ἦλθε; — τὸ μικρὸν παιδίον ἦλθε. — τίλογῃς μῆλα ἡ γόρassa; ἡ γόρasses ὠρατα μῆλα.

Ὅπως εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν λέξεων τῶν σημαινουσῶν ἀντικείμενα, οὕτω καὶ εἰς πᾶσαν τὴν λοιπὴν διδασκαλίαν κατ' ἀρχὰς πρέπει νὰ δίδεται ὀλιγώτερον μάθημα καὶ προϊόντος περισσότερον, καὶ αἱ ἐπαναλήψεις κατ' ἀρχὰς πρέπει νὰ γίνωνται συχνότερα καὶ προϊόντος κατὰ μεγαλύτερα διαλείμματα.

Κατὰ δὲ τὴν διδασκαλίαν νέου εἶδους μαθημάτων δὲν πρέπει νὰ παύσῃ ἡ διδασκαλία τῶν ἄλλων εἰδῶν. Ὅτε διδάσκονται αἱ ἐνέργειαι καὶ αἱ καταστάσεις καὶ τὰ πάθη τῶν ἀντικειμένων, πρέπει νὰ ἐξακολουθῇ ἡ διδασκαλία τῶν λέξεων τῶν σημαινουσῶν ἀντικείμενα καὶ ιδιότητας αὐτῶν· ὅτε δὲ διδάσκονται αἱ ἔννοιαι τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τρόπου, πρέπει νὰ ἐξακολουθῇ ἡ διδασκαλία τῶν λέξεων τῶν σημαινουσῶν ἀντικείμενα καὶ ιδιότητας, καὶ πράξεις, καταστάσεις ἢ πάθη, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι αἱ λέξεις προηγουμένου εἶδους μαθημάτων θὰ ὀλιγοστεύωνται ὁλονέν καὶ μεγαλύτερα προσοχὴ θὰ δίδεται εἰς τὸ νέον εἶδος τοῦ μαθήματος.

Ἀφηρημένους ἐννοίας καὶ κρίσεις πολὺ ἀργότερα πρέπει νὰ ἀρχίζουσιν οἱ γονεῖς νὰ διδάσκωσιν εἰς τὸ νήπιον, π. χ. λευκότης, λαμπρότης, ἀρετὴ, κακία, ὀκύων εἶνε πιστός, ὁ Σωκράτης ἡτοφιλόσοφος, ἡ ψυχὴ μου εὐφραίνεται καὶ τὰ τοιαῦτα.

Αἰσχροὺς λέξεις καὶ φράσεις οὐδέποτε πρέπει νὰ εἴπωσιν οἱ γονεῖς εἰς τὸ νήπιον οὔτε κατὰ τὴν διδασκαλίαν οὔτε ἄλλοτε. Ἀποριῶμεν τῇ ἀληθείᾳ πῶς γονεῖς τινες εὐχαριστοῦνται νὰ ἀκούσουν ἐνίοτε τοιαύτας λέξεις ἀπὸ τὸ νήπιον, καὶ πολλάκις τὰ διδάσκουν νὰ εἴπωσιν αἰσχρὸν τι.

Ἀφοῦ τὸ νήπιον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποκτήσῃ πολλὰς τῶν πρώτων ἐκ τῆς γλώσσης γνώσεων, ἔπειτα γίνεται διδασκαλία μικτὴ ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν μαθημάτων. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἢ ἐπὶ τῆς αὐτῆς πράξεως κάμνουν οἱ γονεῖς πολλὰς ἐρωτήσεις εἰς τὸ νήπιον καὶ λαμβάνοντες τὰς ἀπαντήσεις διορθοῦσιν ἐκάστοτε αὐτὰς καὶ οὕτω διδάσκουσιν εἰς τὸ τέκνον πολλὰ πράγματα καὶ ἀρχίζει ὁ νοῦς αὐτοῦ νὰ σκέπτεται. Ἡ διδασκαλία αὕτη εἶνε ἀρχὴ τῆς λεγομένης πραγματογνωσίας, περὶ ἧς θὰ εἴπωμεν ἐν τῷ ἐπομένῳ τεύχει. Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην διδασκαλίαν ἐξακολουθεῖ συμπληρομένη ἡ διδασκαλία τῶν προηγηθέντων εἰδῶν τῶν μαθημάτων.

Ἐξεθέσαμεν μέχρι τοῦδε τὸν τρό-

πον, κατὰ τὸν ὅποιον πρέπει νὰ διδῶσιν οἱ γονεῖς εἰς τὰ νήπια τὰς πρώτας γνώσεις τῶν ἐννοιῶν, ἐνῶ διδάσκουσιν εἰς αὐτὰ τὴν γλῶσσαν. Ἴσως ἤθελέ τις εἰπεῖ ἐνταῦθα ὅτι καὶ χωρὶς νὰ καταβάλλουν οἱ γονεῖς ἰδιαιτέραν φροντίδα, οἷαν ἡμεῖς ἐννοοῦμεν, τὰ νήπια ἀποκτοῦν τὰς γνώσεις ταύτας. Δὲν ἀρνούμεθα τοῦτο· ἀλλ' ὅμως, ὅταν οἱ γονεῖς ὁμιλοῦν πρὸς τὰ νήπια ὅπως τύχη, πολλὰ καὶ ὀλίγα, λέξεις εὐκόλους καὶ δυσκόλους ἢ ἀκαταλήπτους εἰς αὐτὰ, τί θὰ συμβῇ; Ἐκ τῶν πολλῶν, τὰ ὅποια ἀκούουν τὰ νήπια, θὰ μανθάνουν ὀλίγιστα καὶ ταῦτα δὲν θὰ μένουν εἰς τὴν μνήμην των πολὺν καιρὸν, θὰ τὰ ἐκμάθουν δὲ ἀφοῦ παρέλθῃ ἀρκετὸς καιρὸς. Ἐντεῦθεν συμβαίνει πολλὰ νήπια νὰ ἀρχίζουσιν νὰ ὁμιλοῦν ἀργὰ καὶ νὰ γνωρίζουν ὀλίγας μόνον λέξεις, ἐνῶ ἡ ἡλικία των ἔχει ἀρκούντως προχωρήσει. Πόσοι γονεῖς παραπονοῦνται ὅτι τὰ νήπια αὐτῶν ὠμίλησαν πολὺ ἀργὰ ἢ ὅ,τι εἶνε κουτὰ, καὶ δὲν ἐννοοῦν ὅτι λέγει τις εἰς αὐτὰ! Βεβαίως τοῦτο εἶνε καὶ φυσικὸν εἰς τινὰ παιδία· ἀλλὰ πάλιν δύνανται τὰ παιδία ταῦτα νὰ μάθουν πολλὰ πράγματα καὶ χωρὶς νὰ βλάπτεται ὁ νοῦς των καὶ χωρὶς νὰ αἰσθάνωνται δυσἀρέσκειαν, ἀλλὰ μᾶλλον μὲ εὐχαρίστησιν, ἐὰν οἱ γονεῖς ἀκολουθήσουν τὰς ὁδηγίας, ἃς δίδομεν περὶ τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας τῶν νηπίων.

Ὁ τρόπος οὗτος τῆς διδασκαλίας πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται εἰς τὰ νηπιαγωγεῖα, ἐάν ποτε συστήθῃσι παρ' ἡμῖν. Ἐν ὅσῳ δὲ οὔτε νηπιαγωγεῖα ἔχουμεν οὔτε οἱ γονεῖς διδάσκουσι τὰ νήπια, τὰς ὁδηγίας ταύτας πρέπει νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψει οἱ διδάτκαλοι τῶν κατωτέρων σχολείων καὶ νὰ ἐφαρμόζωσιν αὐτάς κατὰ γράμμα, ἃς εἶνε καὶ ὀλίγον ἀργὰ ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν τῶν μικρῶν παιδίων.

(Ἔπεται συνέχεια)

I. II.

ΠΛΟΥΤΟΛΟΓΙΚΑ

Περὶ τῆς δραστηριότητος τῶν κε-
φαλαίων.

Εἴπομεν, ὅτι τὰ κεφάλαια εἶναι τὸ πλεόνασμα τὸ προκύπτον ἐκ τῆς παραγωγῆς μετὰ τὴν δαπάνην τῶν πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου ἀπαιτουμένων, ὅπερ ἀποταμιεύεται καὶ δύναται νὰ χρησιμεύῃ κατόπιν εἰς τὴν ἐπαύξησιν τῆς παραγωγῆς. Δύνανται δὲ τὰ κεφάλαια νὰ λάβωσι μείζονα δραστηριότητα, ὅταν κατορθωθῇ διὰ τῆς ἐπινοήσεως ἐφευρέσεως νὰ ἐπέλθῃ τελειοποιήσεις τῶν ὀργάνων ἢ μέχανων, δι' ὧν ἐκτελεῖται ἡ ἐργασία· διότι ἡ τούτων τελειοποιήσεις τὴν τε ἐργασίαν τοῦ ἀνθρώπου καθιστᾷ ἐνεργητικωτέραν καὶ τὴν φυσικὴν αὐτοῦ ἀδυναμίαν πολλάκις

ἐν πολλοῖς ἀναπληροῖ. Καὶ τῷ ὄντι ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου, δι' ἧς ἐδημιούργητε καὶ βαθμηδὸν ἐτελειοποίησεν οὗτος τὰ πρὸς τὰς διαφόρους ἐργασίας ὄργανα καὶ μηχανὰς, κατέστησεν αὐτὸν κύριον τοῦ κόσμου τούτου καὶ αἰέποτε βαθμηδὸν μεγαλύνει τὸ κράτος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Δικαίως δὲ καὶ ὁ Φραγκλῖνος εἶπεν, ὅτι τὸ γνῶρισμα τὸ διακρίνον τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τῶν λοιπῶν ζώων εἶναι τὸ μηχανουργικὸν ἢ μηχανοποιητικόν. Σημειωτέον ὅμως ὅτι διὰ τῶν μηχανῶν δὲν δημιουργεῖ ὁ ἄνθρωπος νέας δυνάμεις, ἀλλ' ἀντικαθιστᾷ τὰς ἰδίας αὐτοῦ δυνάμεις διὰ τῶν ἀλόγων ζώων ἢ καὶ δι' ἄλλων δυνάμεων ἥττον δαπανηρῶν καὶ ἐν τούτοις ἰσχυροτέρων, ὡς π. χ. διὰ τῶν διαφόρων δυνάμεων τῆς φύσεως. Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς μεγάλης ὀφελείας, ἣν παρέχουσιν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα αἱ τελειότεραι μηχαναὶ, ἀναφέρομεν τὰ ἀκόλουθα πρακτικὰ παραδείγματα.

1) Ὡς καλλιεργητὴ ἡ γῆ προση-
κόντως, πρέπει νὰ γείνη ἡ ἀροτρίασις
ὁπωσοῦν βαθεῖα. Ἀλλὰ τὸ μὲν Ἑλ-
ληνικὸν ἄροτρον ἀροτρίᾳ εἰς βάθος
5—10 ὑφεκατομέτρων, τὸ δὲ Γαλλι-
κὸν 40—45 ὑφεκατομέτρων· τὸ Ἑλ-
ληνικὸν ἄροτρον ἀσφῶς πολεῖ καὶ ἐντὶ
ἀκαλλιέργητα καὶ δὲν ἀροτρίᾳ αἰείποτε
εἰς τὸ αὐτὸ βάθος, τὸ δὲ Γαλλικὸν
διατέμνει τὴν γῆν εἰς τὸ αὐτὸ βάθος
διὰ συνεχῶν αὐλάκων. Ὁ σπόρος ἐν
μὲν τῇ Εὐρώπῃ κατεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πο-

λὺ εἰς τὸ αὐτὸ βάθος, ἐν δὲ τῇ Ἀνατολῇ ἄλλοτε μὲν εἰς 5 ὑφεκατομέτρων βάθος, ἄλλοτε δὲ βαθύτερον. Τὰ μετὰ τὴν ἀροτρίασιν φυόμενα χόρτα ἐν Εὐρώπῃ ἐξάγονται εὐκόλως καὶ ἐντελῶς δι' ὀργάνου ἀχρήστου παρ' ἡμῖν, τοῦ λεγομένου ἐκριζωτοῦ. Ἡ δὲ θεριστικὴ μηχανὴ τῶν Εὐρωπαϊῶν ἐκτελεῖ τὸ ἔργον 20 ἐργατῶν. Καὶ αὐτὸς ὁ ἀλοητὸς ἐκτελεῖται ἐν Εὐρώπῃ διὰ μηχανῶν καθὼς καὶ ἡ ἄλεις τῶν γεννημάτων.

2) Ἡ χρῆσις τῶν μηχανῶν εἰς τὴν βαμβακουργίαν ἔδωκε τεραστίαν πρόοδον εἰς τὴν βιομηχανίαν ταύτην καὶ, τὸ μέγιστον, συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ μεταβάλλῃ τὰς πρὸς ἀλλήλας σχέσεις καὶ τὰς τύχας πολλῶν ἐθνῶν.

3) Ἐπιμελὴς πλέκτρια δὲν δύναται νὰ κατασκευάσῃ πλέον τῶν 100 βρόχων τὸ λεπτόν, ἀλλ' αἱ πρῶται πλεκτικαὶ μηχαναὶ, αἱ τοῦ Λῆ, κατασκευάζουν 1000 ἢ 1500 βρόχους καθ' ἑκάστον λεπτόν· σήμερον δὲ αἱ πλεκτικαὶ μηχαναὶ κατασκευάζουσι καθ' ἑκάστον λεπτόν 250,000 βρόχους· ὥστε ἐκάστη τῶν μηχανῶν τούτων ἰσοδυναμεῖ μὲ 2,500 ἐργάτας ἢ ἐργάτιδας.

4) Ἡ τῆς ἐφευρέσεως καὶ τελειοποιήσεως τῶν ἀτμοκινήτων μηχανῶν τεραστίως διευκολύνθη καὶ εὐθηνότερα κατέστη ἢ πε μεταφορὰ τῶν ἐμπορευμάτων καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων μεταβάσις ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.

5) Διὰ τῆς τελειοποιήσεως τῶν μηχανῶν καὶ ἡ νουερὰ τροφή τῶν ἐφη-

μερίδων, τῶν βιβλίων, τῶν περιοδικῶν συγγραμμάτων, τῶν ὠφελίμων γνώσεων καὶ εἰδήσεων κατέστη κτῆμα κοινόν, ἐν ᾧ ἄλλοτε ἦτο ἐξαιρετικὸν πρὶν νόμιον τῶν εὐπορουσῶν τάξεων.

6) Διὰ τῆς ἡλεκτρικῆς μηχανῆς ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν μεταδίδονται εἰς μεγάλας ἀποστάσεις εἰδήσεις σπουδαῖαι καὶ ἐνδιαφέρουσαι καὶ κατεπεύγουσαι καὶ ἐπέρχεται μεγίστη διευκόλυνσις καὶ εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἐργασίας.

Ἀπλῶς δ' εἰπεῖν, ἐντελῶς ἤδη εἶναι ἀποδεδειγμένον, ὅτι διὰ τῶν μηχανῶν παράγονται πλείονα δι' ὀλιγώτερας δαπάνης καὶ ἐν μικροτέρῳ χρονικῷ διαστήματι· οὕτω δὲ αἱ παραγωγικαὶ δυνάμεις τελειοῦνται, τὰ πράγματα γίνονται εὐθηνότερα, ἡ εὐημερία τῶν ἀνθρώπων προάγεται καὶ ὁ πληθυσμὸς αὐτῶν πολλαπλασιάζεται ἀναλόγως τῆς προαγωγῆς τῶν μέσων τῆς εὐζωίας.

Θ. Γ.

ΔΙΗΓΗΜΑ

Θήρας ἀναμνήσεις.

Ἡξεύρων, φίλτατε Ἀλέξανδρε, ὅτι αἱ κυνηγετικαὶ διηγήσεις σοὶ ἀρέσκουν, σοὶ στέλλω τὴν παρούσαν, ἣν ἤκουσα παρὰ τινος τῶν φίλων μου τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον, ὅτε κατὰ τινα ἐσπέραν τρικυμιῶδη συνηθροίσθημεν εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ἡξεύρεις ὅμως καὶ σὺ πόσον ὀλίγον εἶμαι ἐπιτηδεῖος περὶ τὸ διηγεῖσθαι, ὥστε

δὲν πρέπει νὰ προσέξῃς εἰμὴ εἰς μόνον τὸ περίεργον τῆς ἱστορίας μου. Ἐλθέ λοιπὸν ἀμέσως καὶ ἄνευ μακροτέρων προοιμίων πρὸ τοῦ διηγουμένου φίλου μου.

— Μ' ἐρωτᾷς. Ἰωάννη, διατί εἶμαι ἀπόψε τοσοῦτον σιωπηλός. Ἐνθυμήθην πρὸ ὀλίγου, ὅτι ἀπόψε εἶναι ἡ ἐπέτειος παραμονὴ ἑνὸς τῶν τραγικωτέρων συμβάντων τοῦ βίου μου.

— Καὶ ποῖον εἶναι τὸ συμβάν τοῦτο; ἠρώτησέ τις.

— Ἀρκετὰ περίεργον, κύριοι, ἀλλὰ μακρὰ ἡ διήγησις, καὶ φοβοῦμαι μὴ βαρυνθῇτε ὅσοι μάλιστα δὲν εἴσθε φίλοι τοῦ κυνηγίου.

— Ὅχι, ὅχι! ἀνεκράξαμεν πάντες, διόλου δὲν βαρυνόμεθα· σοὶ ὑποσχόμεθα μάλιστα ἀδιάκοπον προσοχὴν μέχρι τοῦ τέλους τῆς ἱστορίας. Ἀλλως τε δὲν ἔχομεν καὶ τί καλλίτερον νὰ κάμωμεν.

— Ἀλλὰ . . .

— Δὲν ἔχει ἀλλῶ.

— Ὀλίγον τούλάχιστον.

— Οὐτε ὀλίγον· ἐμπρός, τὴν διήγησιν! τὴν διήγησιν!

Ἔστω λοιπὸν, ἀπεκρίθη, ἀφοῦ τὸ ἀπαιτεῖτε. Καὶ ἐτοποθέτησε τὸ θρανίον του παρὰ τὴν ἐστίαν. Ἐμιμήθημεν δὲ καὶ ἡμεῖς αὐτὸν, καὶ σχηματίσαντες πυκνὸν κύκλον πέριξ τῆς σπινθηροβολούσης πυρᾶς ἡτενίζομεν τὸν ἱστορικὸν μας, ἐνῷ ὁ βορρᾶς καὶ ἡ χιὼν διηγωνίζοντο ἔξωθεν νὰ κυριεύσωσι τὰ παράθυρα ἐξ ἐφόδου.

— Σᾶς εἶπα, φίλοι μου, ὅτι ἡ ἐσπέρα αὕτη εἶνε ἡ ἐπέτειος παραμονὴ ἑνὸς συμβάντος. Καὶ τῷ ὄντι, ἐννέα ἔτη πρότερον, τὸν χειμῶνα τοῦ 1848, εἴχομεν ἀποφασίσει δέκα ἢ ἑνδεκα συνηλικιωτὰ νὰ ἐπιχειρήσωμεν μεγάλην κυνηγετικὴν ἐκστρατεί-

αν, καὶ σκοπὸν τῆς ἐκστρατείας ὠρίσαμεν τὸν κατὰ τὸν Εὐξείνιον Πύργον, ἃν καὶ πολλοὶ τῶν συνετέρων, φοβούμενοι τὴν ἀπόστασιν, ἀντέτεινον. Θὰ ἐνθυμεῖσθε βεβαίως πόσον ὁ χειμὼν ἐκεῖνος ἦτο δριμύς, καὶ πῶς παχυτάτη χιὼν, κατακαλύψασα ἐντὸς μιᾶς μόνης νυκτὸς μάνδρας ὀλοκλήρους καὶ τάφρους καὶ λίμνας, καὶ εἰς ἀχανὴ πεδιάδα μεταβαλοῦσα τὴν γῆν, εἶχεν ἀναγκάσει πολλὰ θηρία νὰ καταλείψωσι τὰ ὄρη καὶ νὰ καταβῶσιν εἰς τὰς κοιλάδας παρὰ τὰς κώμας, πρὸς ἀναζήτησιν τροφῆς. Παρατηρητέον δὲ ἐν παρόδῳ, ὅτι ὡς πρὸς τὴν εὕρεσιν τροφῆς οἱ ὀρεσίθιοι ἐκεῖνοι ξένοι, καὶ τοὶ μεταναστεύσαντες εἰς ὀμαλώτερα μέρη, ἔκριναν εὖλογον νὰ τηρήσωσι τὰς ἀρχαίας αὐτῶν ἑξεις, διότι, ὡς ἐνθυμεῖσθε, πολλοὺς χωρικοὺς κατεβρόχθισαν, καὶ τοῦτο γεύματος χάριν, ὡς ἔλεγε, νομίζω, ὁ Ἀριστοτέλης.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ δοκιμαὶ αὗται ἐπανελαμβάνοντο συνεχῶς, ἐφροντίσαμεν νὰ λάβωμεν μεθ' ἡμῶν καὶ τὸν κυνηγὸν Μπράτσκο-Γιόβο, τὸν ὁποῖον οἱ συντεχνῖται τοῦ ὠνόμαζον Τεμῖρ-Μπράτσκο, καὶ ὡς ὁδηγὸν καὶ ὡς ἐπίκουρον ἰσχυρὸν ἐν πάσῃ περιπτώσει· διότι τεσσαράκοντα πέντε ἢ καὶ πεντήκοντα ἔχων ἔτη εἰς τὴν ῥάχιν, ἀπῆλαυε μεγίστην ὑπόληψιν ὡς ἄνθρωπος εὐθύς, βραχίων σιδηροῦς, σκοπευτῆς ἄριστος καὶ κακὸς γείτων τῶν θηρίων.

— Μπράτσκο, εἶπαμεν εἰς αὐτὸν πρὸ τῆς ἐκστρατείας, ἀπεφασίσαμεν νὰ κυνηγήσωμεν.

— Καλὰ νὰ κάνῃ, ἀφέντη, ἀπῆλθε μετὰ τὴν τραχεῖαν Βουλγαρογραικικὴν φορὰν του.

— Τί λέγεις διὰ τὸν Πύργον, ^{λεν} ^{οδον}

λόν τὸ μέρος;

— Μπουργᾶ! ἀπεκρίθη μετ' ἐκπλήξεως ῥίπτων συγχρόνως βλέμμα ἑταστικὸν περὶ τὰς κνήμας ἡμῶν καὶ τρίβων τὰ ἀλευρωμένα του γένεια.

— Τί, δὲν σὲ ἀρέσει ὁ Μπουργᾶς;

— Καλὸ εἶνε Μπουργᾶς, μὰ . . . ὅποιος νὰ ἔχη ποντάρια καὶ καρδιά.

— ὦ! μὴ σὲ μέλη, εἶπομεν ὅλοι ἐννοήσαντες ὅτι δὲν εἶχε μεγάλην πεποίθησιν εἰς τοὺς ἐντὸς τῶν στενῶν μας περισκελίδων κρυπτομένους μῦς, μὴ σὲ μέλη Μπράτσκο, διὰ ποντάρια ἔχομεν καλὰ, ὅσον διὰ καρδιά μᾶς δίδεις σύ.

Ὁ δὲ Μπράτσκος, ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν μὲ τρόπον σημαίνοντα, ὁ Θεὸς νὰ μὲ θγάλη ψεύστην!

— Ἀλλὰ λέγεις νὰ εὐρωμεν κυνήγιον; ἠρωτήσαμεν.

— Ἀ, κυνήγι πολὺ, πολὺ, ἀφέντη, μὴ φοβάσαι. Μόνο μπαροῦτι καὶ κουρσοῦμι παίρνει, νὰ ζεσταθοῦμε ἐκεῖ ὅξου μὲ τὸ τουφέκι.

Ἡ συμβουλὴ τοῦ Μπράτσκου ἦτο βεβαίως σοφωτάτη. Ἐτοιμασθέντες λοιπὸν κατὰ πάντα ἀνέβημεν εἰς τρεῖς ἀμάξας, καὶ ἐξήλθομεν τῆς πόλεως ἐν μέσῳ παχείας χιόνος, συγκρουομένων ἐναρμονίως τῶν ὀδόντων ἡμῶν ἐκ τοῦ πολλοῦ φύχους.

Τὴν πρώτην νύκτα οὐδὲν ἐτάραξε τὴν μονότονον πορείαν μας πλὴν τῶν γενναίων πηδημάτων τῆς ἀμάξης καὶ τῶν συνεχῶν κραυγῶν τῶν ἀμαξηλατῶν, δι' ὧν παρώτρυνον τοὺς ἵππους. Ἐλησμόνησα νὰ πορεύω τὴν τάξιν τῆς ὁδοιπορίας. Εἰτάξαμεν ἀριθμὸν εἴκοσι καὶ τρεῖς· ἑνδεκά
δ) εἶς, ὁ Μπράτσκος καὶ ὁ ἀνεψιὸς
μηχανῶν, τρεῖς ὑπηρέται καὶ ὅπτα ἀμα-

ξηλάται. Ἐκαθήμεθα δὲ ἀνὰ τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐφ' ἐκάστης ἀμάξης, ἔχοντες ἐμπροσθοφυλακὴν μὲν τὴν ἀμαξαν, τὴν περιέχουσαν τὸν κυνηγὸν μεθ' ἐνὸς τῶν ὑπηρετῶν καὶ μέρους τῶν κυνῶν, κέντρον τὰς ἀμάξας τῶν ζωοτροσιῶν, ἐνδυμάτων καὶ λοιπῶν ἀναγκαίων, καὶ ὀπισθοφυλακὴν τὸν Τάσον μὲ τὸν τρίτον ὑπηρέτην καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν κυνῶν. Εἶνε δὲ εὐκόλον νὰ ἐννοήσετε ὅτι ἐκοιμώμεθα ὀλίγον καὶ κακῶς καὶ ἐξυπνοῦμεν εἰς ἕκαστον πῆδημα τῆς ἀμάξης, νομίζοντες ὅτι ἠκούομεν κρότον πυροβόλου. Καὶ ὁμῶς οὔτε ἡ εὐθυμία, οὔτε ὁ γέλως, οὔτε ἡ φλυαρία ἔπαυον. Τὸ ψύχος οὐδεμίαν εἶχεν ἰσχὺν ἐπὶ τὴν θέρμην τῆς νεανικῆς καρδίας.

Τὴν ἐπιούσαν ἐπεξεύσαμεν εἰς χωρίον μικρόν, συγκροτούμενον ἐκ τεσσάρων ἢ πέντε πλινθοκτίστων καλυβῶν καὶ ἀριθμοῦ τινος λευκῶν καὶ πλατάνων, εἰς τοὺς γυμνοὺς καὶ χινοσκεπεῖς κλάδους τῶν ὁποίων ἐκάθηντο ἄφοβα στίρην ἀγρίων περιστερῶν. Μωρὰ ἀφοβία! διότι μόλις τὰ παρατηρήσαμεν, καὶ δεκάς αὐτῶν κατέπεσεν ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς κατοικίας, διὰ νὰ μὴ ἀναβῇ πλέον ἐκεῖ. Ὡς οὗτον δὲ νάρκωμένα ὑπὸ τοῦ φύχους ἦσαν τὰ δυστυχῆ ταῦτα πτηνὰ, ὥστε καὶ μ' ὅλας τὰς ἐκπυροκροτήσεις καὶ τὰς κραυγὰς μας, ὀλίγα, καὶ αὐτὰ μόλις καὶ μετὰ βίας, ἀπεφάσιζον νὰ μακρυνθῶσι.

Μετὰ τὴν πρώτην ταύτην ἀψιμαχίαν διετρέξαμεν θηρεύοντες κατὰ τοὺς πέριξ λόφους μέχρι μεσημβρίας, ὅτε ἐπανήλθομεν παρὰ τὰς ἀμάξας, διὰ νὰ γευματίσωμεν καὶ ἀναπαυθῶμεν ὀλίγον εἰς τὰς καλύβας ὡς ἔχοντες μεγίστην ἀνάγκην ἀναπαύσεως.

Τὸ γεῦμά μας ἦτο πλούσιον, χάρις εἰς

λοῖστοι καὶ αἱ ἐξακολουθοῦσαι κραυ-
γὴ συνήθρισαν περὶ ἡμᾶς ταχέως καὶ
ἡ λοιπὴν συνοδείαν, καὶ ἐπειδὴ ἡ νύξ ἐ-
κτελείτο, διευθύνθημεν εἰς τὰς σκηνάς
15.
(Ἐπεταί συνέχεια)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ, ἑορτῇ
τῶν Ἀγίων Πάντων, ἐτελέσθη ἐν τῷ
κεντρικῷ σχολείῳ ἡ ἐπέτειος ἑορτῇ
τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς ἡμετέρας πό-
λεως. Ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης ἡμῶν
ἐτέλεσε τὴν ἱερὰν λειτουργίαν· ὁ δὲ
διευθυντὴς τῶν Σχολείων κ. Κ. Ξανθό-
πουλος ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν λό-
γον, ὃν κατεχωρίσαμεν ἐν ταῖς πρώταις
σελίσι τοῦ παρόντος τεύχους ἡμῶν. Οὐκ
ὀλίγοι πολῖται παρευρέθησαν, τὸ δὲ
προκύψαν εἰσόδημα τῶν Σχολείων ἀ-
νῆλθεν εἰς γρ. 1847,50. Ἐκτὸς τούτων
ὁ Ἐφορος Ἐπιτηρητὴς κ. Γ. Γιαννη-
καπάνης περιελθὼν τὴν ἀγορὰν μετὰ
τοῦ Αἰδεσιμωτάτου Σακελλίωνος π-
πᾶ Προδρόμου, εἰσέπραξε παρὰ πολ-
λῶν μὴ παρευρεθέντων εἰς τὴν ἑορτὴν
500 γρ. περίπου.

— Ἡ Ἐφορεία τῶν ἐνταῦθα σχολείων
ἔκρινε δέον, ὥς γνωστὸν, νὰ ἐπικαλεσθῇ
ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἐκπαιδευτηρίων
καὶ τὴν συνδρομὴν τῶν ἐν τῇ ἀλ-
λοδαπῇ συμπολιτῶν ἡμῶν. Τὰς ἐπὶ
τῷ σκοπῷ τούτῳ ἀποσταλέντας πρότε-
ρον Μπουργᾶς καὶ ἄλλοις ἀποσταλέν-
τας κατὰ τὴν ἐσχάτην αὐθιγὰν
ἡ ἐπιτροπὴς ἀποστειλόντων

λεῖσαν, καὶ ἐκφράζομεν τὴν ἐλπίδα
ἡμῶν, ὅτι οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ συμ-
πολιταὶ ἡμῶν, ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἐν
τοῖς ἐνταῦθα σχολείοις καὶ αὐτοὶ ἐξε-
παιδεύθησαν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ
τῶν συγγενῶν των ἐκπαιδεύονται καὶ
μορφώνονται, θέλουσι προθύμως προσ-
έλθει εἰς ἀρωγὴν καὶ ὑποστήριξιν τῶν
ἐκπαιδευτηρίων τῆς πατρίδος των.

Ἀξιότιμοι συμπολιταὶ!

Ἀναφερόμενοι εἰς τὰς ὑπὸ χρονολογίαν
18 Ὀκτωβρίου παρελθόντος καὶ 18 Ἰανου-
αρίου ἐνεστῶτος ἔτους προγενεστέρας ἡμῶν
ἐπιστολάς, εὐέλπιδες ἐσμὲν ὅτι, ἐν καιρῷ
κομισάμενοι αὐτάς, ἔσχετε τὴν καλωσύνην
νὰ ἐπιληφθῆτε μετὰ ζήλου τοῦ ἔργου τῆς
συνδρομῆς ὑπὲρ τῶν σχολείων τῆς πόλεως
συμφώνως τῷ σκοπῷ δι' ὃν τὰς εἰρημένας
ἐπιστολάς ἐγράψαμεν ὑμῖν. Ἦδη προσεγγι-
ζούσης τῆς ἐποχῆς τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσε-
ων καὶ μετὰ ταύτας τῶν συνήθων τοῦ ἔτους
διακοπῶν, κατεπεῖγον εἶναι, ὅπως ἡ Ἐφο-
ρία τῶν Σχολείων, ἐπανερχυμένη καὶ αὐθις
εἰς τὸ κύριον θέμα, παρακαλέσῃ ὑμᾶς ἵνα
σπεύσητε νὰ μεταβιβάσητε αὐτῇ τὸ ἀποτέ-
λεσμα τῶν ἐνεργειῶν ὑμῶν, οὗτινος ἀπόλυ-
τον ἔχει ἀνάγκην, ὥς γνωστὸν, ὅπως ἐξ ἐ-
τῶν νῦν μὲν συμπληρώσῃ τοὺς λογισμοὺς
λήγοντος σχολικοῦ ἔτους, μεταχειρίζο-
ντάς τὰ ποσὰ τῶν συνδρομῶν ἐν τοῖς χά' ὃν θὰ
αὐτοῦ, ἐξ ἐτέρου δὲ καταρτίσῃ τὸ ῥῶος, οὕτως
μα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐ-
τῶν ζωῆς καὶ θά-
τους, ὅστις ἀπαραίτητος ἔσται ἀτελειότητος;
κατὰ τὴν συμφωνίαν τοῦ προ-
διδασκάλων. Πρόκειται λοιπὸν ἡμῶν Ἰησοῦς
ἐάν οἱ καταβαλλόμενοι ἐν τῇ τῆς ἡμέρας ἐ-
τῶν βελτίωσιν τῶν ῥῶος οὐδεὶς οἶδεν,
οὐδὲ ἄλλοι γέλοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ
ὁ πατήρ μου μόνος. » Ἐξετάζο-
ντων, ὅποια τις εἶναι ἡ μέλλουσα
αὕτη τοῦ ἀνθρώπου παρατηροῦμεν,
ὅτι κατὰ τὴν ἐσχάτην ἐτῶν περίοδον

ρέλθωσιν εἰς μάτην καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος.

“Ὅθεν ἐπαναλαμβάνομεν τὰς θερμὰς ἡμῶν παρακλήσεις καὶ σήμερον ὅπως τὰς ἐνεργείας ὑμῶν ἐντεινῆται εἰς τὴν σύναξιν τῶν συνδρομῶν καὶ εὐαρεστηθῆτε ὅσον τάχος νὰ πέμψητε ἡμῖν ταύτας μέχρι τέλους τὸ πολὺ τοῦ προσεχοῦς μηνὸς πρὸς διοίκησιν τῶν περαιτέρω. Ἐπὶ δὲ τῇ πεποιθήσει ὅτι θέλομεν ἔχει λίαν προσεχῶς ἀπάντησιν ὑμῶν μετ’ εὐχαρίστων εἰδήσεων, ἀσπαζόμεθα ὑμᾶς ἐκ καρδίας καὶ μετὰ μεγάλης διατελοῦμεν πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως.

Ἐν Τραπεζοῦντι τὴν 15 Μαρτίου 1885.

Οἱ Ἐφοροὶ τῶν Σχολείων.

— Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ, ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῶν γενεθλίων τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου, ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης ἡμῶν μετὰ τῶν μελῶν τῆς Δημόγεροντίας ἐπεσκέψατο τὰς διοικητικὰς ἀρχάς· ἀφ’ ἐσπέρας δὲ ἐφωταγωγῆθη ἡ Μητρόπολις.

— Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ ἀφίκετο εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν ἡ Α. Μ. ὁ πατριάρχης τῶν Γρηγοριακῶν Ἀρμενίων κ. Χριμιάν, μέλλων νὰ μεταβῇ βαίως Κωνσταντινῶν. Πολλοὶ τῶν Ἀρμενικῶν ἐσπευσαν εἰς προϋπάντησιν τῆς καὶ ἐξήλθον ἀφικόμενον δὲ ἐπεσκέψαντο χείρας χιόνος, καὶ ἐκκλησιαστικαὶ τῶν ὁδόντων ἡμῶν κοινότητων καὶ

Τὴν πρώτην ἀποκρίτων πολιτῶν. Τὴν μονότονον πορείαν ἐψατο καὶ ὁ διευθυντὴς τῶν πηδημάτων τῆς σχολείων κ. Κ. Ξανθόχων κραυγῶν τῶν ἀλλων τοῦ πρώττονος τοῦ ἵππου. Ἐλθὼν νὰ πορεύῃ τὴν τάξιν τῆς ὁδοιπορίας. Εἰτάβα ἡν ἀριθμὸν εἴκοσι καὶ τρεῖς· ἑνδεκα δὲ αἰς, ὁ Μπράτσκος καὶ ὁ ἀνεψιὸς μηχανῶν, τρεῖς ὑπηρέται καὶ ἑπτὰ ἄμα-

ἐν τῷ Φροντιστηρίῳ διδάσκαλος τῆς Τουρκικῆς κ. Καλὸς Τηριακιάν.

— Αὐριον Κυριακῇ ἡ Α. Μ. ὁ πρῶν πατριάρχης τῶν Ἀρμενίων κ. Χριμιάν θὰ λειτουργήσῃ ἐν τῇ κατὰ τὴν ἐνορίαν τῆς ἁγίας Μαρίνης Ἀρμενικῇ ἐκκλησίᾳ καὶ θὰ κηρύξῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

— Μητροπολίτης τῶν Ἀρμενίων ἐνταῦθα ἐξελέχθη πρὸ ἡμερῶν ἡ Α. Σ. ὁ κ. Καρεκὶν Σιρβανσδιάνς.

— Μετὰ μεγάλης πομπῆς καὶ παρατάξεως ἐτελέσθη τῇ παρελθούσῃ Πέμπτῃ ἡ ἐορτὴ τῶν καθολικῶν ἡ ἐπικαλουμένη ἐορτὴ τῆς Ἀγίας Δωρεᾶς.

ΠΑΡΕΡΓΑ

1. Αἶνιγμα.

Μαῦρον κάλυμμα εἶχε καλύψει
χθὲς τὴν νύκτα τὸν σύμπαντα θόλον
τοῦρανοῦ, εἶχε δὲ ἀποκρύψει
τῶν ἀστέρων τὸν τάπητα ὅλον.
Εἰς τὸ κάλυμμα τοῦτο τὸ μαῦρον
εἶδον ἄστρα, παράδοξον πρᾶγμα!
τὰ ὅποια φῶς ἔπεμπον λάθρον,
κ’ εἰς τὸ ἄκρον ἐκράτουν ἐν γράμμα.

2. Λογοπαίγνιον.

Ποῦς σὲ ἐρωτᾷ ἂν τρώγεις ἄνθη;

Ἰ. Π.
Λύσεις τῶν ἐν τῷ αἰνίγματι
σωμεν ἡ Δέσποινα σὺ
καλύψεις
ναπαύ
Τὸ γὰρ
ἰ. Π.
αὐτοῦ
— 3.
Παγκύριον
Παρά-
βιον, γὰρ εἰς